

Khảo sát các công trình nghiên cứu về giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp

Hoàng Thị Yên*

*Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Phương Đông, Trường Đại học Ngoại ngữ,
Đại học Quốc gia Hà Nội, Đường Phạm Văn Đồng, Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam*

Nhận ngày 27 tháng 7 năm 2009

Tóm tắt. Bài viết là kết quả nghiên cứu đầu tiên, đặt nền móng cho những nghiên cứu tiếp theo thuộc đề tài: "Điều tra yêu cầu thực tế và ứng dụng vào xây dựng chương trình giáo dục tiếng Hàn vì mục đích thương mại: Soạn thảo văn bản tiếng Hàn thương mại" của tác giả.

Trên cơ sở kết quả khảo sát các công trình nghiên cứu về giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp, tác giả đưa ra những nhận xét khái quát về nội dung và phương pháp nghiên cứu của các công trình, khẳng định tầm quan trọng và tính thời sự của vấn đề nghiên cứu, xác định hướng nghiên cứu và phương pháp nghiên cứu cụ thể cho đề tài của mình.

Từ khóa: Điều tra yêu cầu thực tế, văn bản thương mại, giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp.

1. Mở đầu

Bài viết là kết quả nghiên cứu đầu tiên, đặt nền móng cho những nghiên cứu tiếp theo thuộc đề tài "Điều tra yêu cầu thực tế và ứng dụng vào xây dựng chương trình giáo dục tiếng Hàn vì mục đích thương mại: Soạn thảo văn bản tiếng Hàn thương mại" của tác giả⁽¹⁾. Trên cơ sở kết quả khảo sát các công trình nghiên cứu về giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp, tác giả đưa ra những nhận xét khái quát và xác định hướng nghiên cứu cho đề tài của mình.

Trong thực tế, những nghiên cứu liên quan trực tiếp tới Soạn thảo văn bản tiếng Hàn thương mại không nhiều, vì vậy, người viết xem xét các công trình nghiên cứu ở trong một phạm vi rộng hơn. Tức là, thông qua việc

nghiên cứu các công trình có liên quan tới giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp để thu nhận những thông tin về dạy viết văn bản tiếng Hàn thương mại. Bên cạnh đó, tác giả cũng đúc kết những kinh nghiệm quý báu và thiết thực để ứng dụng vào phần lựa chọn và ứng dụng phương pháp nghiên cứu thích hợp, tin cậy trong quá trình điều tra thực tế cũng như giải quyết các vấn đề nghiên cứu...

2. Khảo sát các công trình nghiên cứu

Gần đây, cùng với sự quan tâm đối với giáo dục tiếng Hàn được đặc thù hóa theo mục đích học tập của người học, các nghiên cứu về "tiếng Hàn mục đích đặc thù" cũng theo đó mà phát triển mạnh mẽ. Các lĩnh vực nghiên cứu chủ yếu là tiếng Hàn mục đích học vấn, tiếng Hàn tham quan du lịch, giáo dục tiếng Hàn dành cho người lao động nước ngoài, cho cô

* ĐT: 84-4-37920201.

E-mail: yenthanh25@yahoo.com

⁽¹⁾ Đề tài cấp ĐHQG, mã số QN.09.17

dầu người nước ngoài, tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp, vân vân... [1] Nghiên cứu vì mục đích nghề nghiệp chủ yếu là các nghiên cứu về tiếng Hàn thương mại có đối tượng nghiên cứu là người lao động nước ngoài hay thực tập sinh đang cư trú tại Hàn Quốc, các nhân viên người nước ngoài đang làm việc tại các công ty Hàn Quốc, người học tiếng Hàn ở các nước khác. Nội dung của nghiên cứu lấy đối tượng là người học tiếng Hàn ở trình độ trung và cao cấp này có liên quan tới nghiệp vụ văn phòng và thương mại nên chỉ nghiên cứu những công trình có đối tượng nghiên cứu là thực tập sinh, nhân viên công ty và sinh viên ở nước ngoài. Việc nghiên cứu các công trình nghiên cứu này nhằm mục đích tìm hiểu thực tế giáo dục kỹ năng viết vì mục đích nghề nghiệp. Những nghiên cứu về giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp được xếp và phân tích theo ba nhóm: xây dựng chương trình đào tạo, biên soạn giáo trình và phân tích văn phong văn bản thương mại.

2.1. Xây dựng chương trình đào tạo tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp

Trong các nghiên cứu về xây dựng tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp, có Kim Jin Sook [2], Lee My Hye [3], Jung Myong Sook [4], Kim Bo Kyoung [5] là những nghiên cứu lấy đối tượng người học đang sống tại Hàn, ngoài ra có Jang Hyang Shil [6] lấy đối tượng người học ở nước ngoài.

Kim Jin Sook [2] tiến hành điều tra yêu cầu người học nhằm xây dựng chương trình giảng dạy tiếng Hàn vì mục đích đặc thù cho đối tượng người học tiếng Hàn đang làm việc tại các doanh nghiệp tại Hàn. Nghiên cứu đã sắp xếp 48 hạng mục bài tập tiếng Hàn cần thiết trong sinh hoạt tại công sở thành 11 nhóm lớn. Trong đó các bài tập liên quan tới kỹ năng viết là: viết báo cáo, thảo kế hoạch công tác, viết báo cáo quyết toán, vân vân...⁽²⁾ Tuy nhiên,

mục lục các bài tập soạn thảo văn bản được hình thành như thế nào không được tác giả làm rõ. Trong trình tự nghiên cứu phần điều tra dự bị cũng không được đề cập tới. Trong nghiên cứu, tác giả đã tiến hành kiểm chứng độ tin cậy phản ứng các hạng mục bài tập của người trả lời câu hỏi nhưng không tiến hành kiểm chứng độ tin cậy và độ thỏa đáng của công cụ điều tra.

Lee My Hye [3] là nghiên cứu đặt cơ sở cho nghiên cứu về tiếng Hàn thương mại. Tác giả đã đề cập tới tính cần thiết của giáo dục tiếng Hàn vì mục đích thương mại và tiến hành điều tra về hiện trạng giáo dục, về đặc trưng của người học. Nghiên cứu đã điều tra yêu cầu của người học và mức độ quan trọng của các kỹ năng tiếng Hàn thương mại trong nghề nghiệp của người học. Các kỹ năng tiếng Hàn được chọn lọc gồm 5 lĩnh vực với 24 loại bài tập. Trong đó, kỹ năng viết gồm có 5 dạng: viết thư, fax, ghi nhớ và viết báo cáo ngắn, viết báo cáo, ...⁽³⁾ Nghiên cứu được coi như một công trình tiên phong trong lĩnh vực giáo dục tiếng Hàn thương mại vì mục đích nghề nghiệp nhưng lại có hạn chế là đối tượng nghiên cứu quá phức tạp, cụ thể là học viên là người giáo dục tiếng Hàn và học viên bình thường không được phân biệt mà nhập vào nhóm đối tượng nghiên cứu chung⁽⁴⁾. Mặt khác, tuy nghiên cứu đã đề cập ngắn gọn về công cụ và trình tự điều tra nhưng quá trình kiểm định công cụ điều tra lại không được đề cập tới một cách rõ ràng, cụ thể.

nghiên cứu lại chưa xây dựng được hệ thống các bài tập có thể sử dụng trong giảng dạy tiếng Hàn. Nghiên cứu cũng chỉ rõ việc nghiên cứu về lĩnh vực này cần tiếp tục nhằm xây dựng chương trình đào tạo tiếng Hàn vì mục đích đặc thù một cách hệ thống.

⁽³⁾ Nghiên cứu của Lee My Hye [3] tiến hành điều tra yêu cầu của người học một cách hệ thống nên đã gộp chung những thông tin về đối tượng điều tra nhưng đáng tiếc là không tính tới những đặc trưng về ngôn ngữ. Nghiên cứu đã đề cập tới chương trình đào tạo tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp nhưng chưa nghiên cứu phương án ứng dụng vào thực tế.

⁽⁴⁾ Trong 40 người trong nhóm đối tượng điều tra thì số giáo viên chiếm tới 30%. Điều này có thể ảnh hưởng tới độ tin cậy và thỏa đáng của nghiên cứu [3].

⁽²⁾ Trong nghiên cứu của mình, Kim Jin Sook chưa tìm hiểu và cụ thể hóa các dạng bài tập soạn thảo văn bản theo nghiệp vụ và đặc trưng của các doanh nghiệp. Tuy đã thu thập và phân tích các tài liệu thực tế nhưng đáng tiếc

Nghiên cứu của Jung Myong Sook [4] bao gồm vào cả nội dung giáo dục ‘tiếng Hàn thương mại’ với đối tượng nghiên cứu là người chuẩn bị tìm việc, bổ sung nội dung giáo dục của các nghiên cứu trước đó⁽⁵⁾, tiến hành nghiên cứu trong sự khu biệt nhóm đối tượng người đang tìm việc và người đang làm việc. Với nhóm đối tượng người đang tìm việc có 4 nhóm kỹ năng lớn, người đang đi làm có 16 nhóm. Trên cơ sở đó, tác giả đã chi tiết hóa, đưa ra các kỹ năng ngôn ngữ có khả năng được thực hiện trong thực tế giao tiếp. Trong đó, nội dung viết dành cho người đang tìm việc là viết tự giới thiệu, giấy giới thiệu, đơn xin việc, văn vãn,... Nội dung viết dành cho người học là nhân viên công ty có ghi nhớ, viết kế hoạch, viết báo cáo, ... bao gồm tất cả 17 dạng bài tập đa dạng. Như đã trình bày ở trên, nghiên cứu đã đưa ra một lượng lớn các dạng bài tập nhưng tác giả đã không tiến hành điều tra yêu cầu của người học theo mục đích nghiên cứu của mình mà sử dụng kết quả của các nghiên cứu trước đó để xây dựng nội dung giảng dạy, điều này làm cho nghiên cứu có những hạn chế về tính thỏa đáng.

Để xây dựng chương trình giảng dạy tiếng Hàn thương mại, Kim Bo Kyoung [5] đã tiến hành điều tra phân tích yêu cầu đối với tiếng Hàn thương mại của người học tiếng Hàn là các nhân viên nước ngoài đang làm việc tại các doanh nghiệp và đồng nghiệp người Hàn của họ. Tác giả đã đặt trọng tâm của mục đích nghiên cứu vào việc thiết kế "chương trình đào tạo tiếng Hàn thương mại thông thường" có khả năng điều chỉnh đa dạng theo hoàn cảnh giáo dục và hoàn cảnh của người học và đưa ra phương án ứng dụng của chương trình giảng dạy tiếng Hàn thương mại. Tuy nhiên, người học nước ngoài ở các công ty phần lớn đều là những nhân viên chuyên môn hoặc cán bộ quản lý bậc trung, vì vậy, dễ dàng có thể đoán biết là khi làm việc họ có mối quan hệ khá mật thiết với cấp trên cũng như đối tác. Việc đưa thêm

vào nhóm đối tượng điều tra những đối tác chính và cấp trên của các nhân viên nước ngoài sẽ có thể giúp tác giả có thể thu nhận thêm những thông tin bổ ích cho nghiên cứu.

Gần đây, bên cạnh những nghiên cứu lấy đối tượng là người học đang sinh sống tại Hàn, các nghiên cứu về giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp lấy đối tượng là người học ở nước ngoài cũng bắt đầu xuất hiện. Jang Hyang Shil [6] là nghiên cứu phân tích hiện trạng dạy viết tiếng Hàn ở các trường Đại học của Trung quốc. Tác giả đã chỉ ra rằng giáo dục kỹ năng viết tiếng Hàn cho sinh viên chuyên tiếng Hàn tại các trường Đại học hệ 4 năm ở Trung Quốc thiếu tính hệ thống và tính giai đoạn. Vì vậy, tác giả nhấn mạnh trên nguyên tắc của tính liên tục và tính nhất quán, cần xây dựng một chương trình giảng dạy dạy viết với giai đoạn cơ sở tập trung vào việc biểu hiện tiếng Hàn chính xác, giai đoạn trung cấp được tiến hành với việc làm quen với các thể loại văn bản trên cơ sở các chủ đề đa dạng, giai đoạn cao cấp cần mang tính thực dụng và chuyên môn cao yêu cầu người học phải biết cấu trúc văn bản một cách logic và hệ thống theo hình thức và phương thức biểu hiện của các văn bản chuyên môn. Giai đoạn cao cấp, việc giảng dạy các văn bản như tự giới thiệu, văn giải thích, văn chính luận, báo cáo, phiếu điều tra, tóm tắt, văn vãn, ... cần được giảng dạy một cách có hệ thống và nghiêm túc. Tác giả cũng chủ trương cần bàn luận về việc xây dựng nội dung của chương trình đào tạo một cách hệ thống và cụ thể hơn. Trong nghiên cứu này, tác giả đã đưa ra kiến giải về dạy viết với chú trọng đặc biệt dành cho sinh viên năm cuối. Tuy nhiên, với vốn kiến thức như vậy, các sinh viên khi ra trường khi đi làm tại các công ty hay tiếp tục học lên bậc học cao hơn sẽ khó có thể thích ứng với yêu cầu của thực tế. Vì vậy, cần có một chương trình đào tạo chi tiết hơn, tức là, cần xây dựng riêng chương trình đào tạo dạy viết tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp và chương trình dạy viết vì mục đích học vấn.

Như trên đã phân tích, các công trình nghiên cứu đã thiết kế nội dung giáo dục tiếng

⁽⁵⁾ Nghiên cứu của Jeong Myeong Sook [4] tham khảo nghiên cứu của Kim Jin Sook [2], Lee My Hye [3], ...

Hàn vì mục đích nghề nghiệp với phạm vi rộng của tiếng Hàn thương mại, nhưng đều chưa đưa ra được nguyên lý tuyển chọn các dạng bài tập của các lĩnh vực. Đặc biệt, việc không làm rõ quá trình các bài tập viết liên quan tới văn bản nghề nghiệp thực tế được chọn để đưa vào chương trình đào tạo đôi khi có thể làm ảnh hưởng tới độ tin cậy của chương trình đào tạo đưa ra trong công trình nghiên cứu...

2.2. Biên soạn giáo trình tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp

Các nghiên cứu có mục đích đặt cơ sở cho việc biên soạn giáo trình bao gồm nghiên cứu của Kwak Soo Jin [7], Ha Jae Seon [8], Sim Min Hy [1], ... Những nghiên cứu này đều được hoàn thành trong thời gian gần đây và có thể nói đây là những nghiên cứu đã trình bày khá chi tiết nội dung liên quan tới giáo trình tiếng Hàn thương mại.

Kwak Soo Jin [7] lấy đối tượng nghiên cứu là người học tiếng Hàn trình độ trung cấp là các nhân viên công ty đang sống tại Hàn. Tác giả đã đưa ra phương án thiết kế giáo trình phù hợp với đối tượng người học và cấp độ hóa theo tiêu chuẩn cấp độ hóa nội dung tiếng Hàn thương mại một cách chi tiết⁽⁶⁾. Trong đó các hạng mục liên quan tới kỹ năng viết, ở cấp cơ sở có soạn thảo fax, viết tự giới thiệu, ... trung cấp có viết hóa đơn vận chuyển, hợp đồng, viết kế hoạch công tác, ... giai đoạn cao cấp có cáo phó, báo cáo quyết toán, ... Tác giả đã tiến hành nghiên cứu về giáo trình viết hiện đang được sử dụng trên cơ sở sử dụng phiếu điều tra nhưng lại chỉ trình bày rất giản lược về đối tượng điều tra, thời gian tiến hành điều tra và nội dung của phiếu điều tra.

Ha Jae Seon [8] đã điều tra nhu cầu của nhóm nhân viên người Nhật học tiếng Hàn đang làm việc tại các công ty ở Hàn cùng các đồng nghiệp người Hàn của họ. Dựa vào kết quả điều tra, tác giả đã thiết kế nguyên lý biên soạn giáo

trình tiếng Hàn thương mại và mục tiêu học tập, đưa ra nội dung giảng dạy, thiết kế mô hình một đơn nguyên hoàn chỉnh của giáo trình. Tuy nhiên, để xây dựng một giáo trình tiếng Hàn thương mại vì mục đích đặc thù thực sự, cần điều tra nhu cầu của người học một cách chi tiết, cụ thể hơn theo đặc trưng nghiệp vụ của từng nhân viên và từng lĩnh vực chuyên môn của doanh nghiệp. Có thể nói, sự thiếu các tài liệu và bài tập thực tế cần thiết trong nghiệp vụ thương mại là hạn chế của nghiên cứu. Tác giả chỉ ra rằng, để khắc phục hạn chế này, cần tiến hành nghiên cứu sách hướng dẫn giáo viên và giáo trình bổ trợ. Nếu so sánh với các công trình nghiên cứu cùng lĩnh vực được tiến hành cho tới thời điểm này thì trong công trình của Ha Jae Seon, các thông tin về trình tự nghiên cứu, đối tượng nghiên cứu, phương pháp nghiên cứu và cả kết quả điều tra, vân vân, ... được tác giả trình bày khá rõ ràng và chi tiết. Tuy nhiên, đáng tiếc là tác giả đã không đề cập tới giai đoạn điều tra dự bị và nội dung liên quan tới kết quả điều tra được trình bày quá giản lược.

Sim Min Hy [1] đã xây dựng phương án biên soạn giáo trình tiếng Hàn thương mại vì mục đích nghề nghiệp và tìm việc với đối tượng là sinh viên chuyên ngành tiếng Hàn có trình độ trung cấp ở các trường Đại học Trung quốc. Tác giả đã đưa ra phương án xây dựng giáo trình dựa trên cơ sở phân tích nội dung và hình thức để tìm ra các ưu và nhược điểm của các giáo trình tiếng Hàn thương mại được xuất bản ở Hàn và Trung quốc và hiện đang được sử dụng. Để tìm hiểu tình hình giáo dục tiếng Hàn thương mại, tác giả đã tiến hành tìm hiểu yêu cầu người học bằng phiếu điều tra. Tuy nhiên, đáng tiếc là trong nghiên cứu lại trình bày quá sơ sài về phương pháp nghiên cứu và không hề đề cập tới trình tự điều tra, kiểm chứng công cụ điều tra, phương pháp phân tích dữ liệu, vân vân, ...

Như vậy, các nghiên cứu có mục đích hướng tới việc xây dựng chương trình đào tạo và biên soạn giáo trình đều tiến hành điều tra yêu cầu thực tế. Tuy nhiên, có thể thấy rằng, rất ít các nghiên cứu chú trọng một cách đúng mức

⁽⁶⁾ Kwak Soo Jin [7] đã phân chia các kỹ năng tổng quát đồng nhất thành sơ cấp, trung cấp, cao cấp.

việc đảm bảo độ tin cậy và mức độ thỏa đáng của quá trình điều tra cũng như công cụ điều tra. Điều này có ảnh hưởng không nhỏ tới tính chính xác, mức độ tin cậy và khả năng ứng dụng kết quả nghiên cứu vào thực tế giáo dục.

2.3. Văn phong của văn bản tiếng Hàn thương mại

Mặc dù giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp đã có những bước phát triển mạnh mẽ, nhưng qua nghiên cứu các công trình nghiên cứu trước đó, chúng ta có thể thấy rằng phần lớn các nghiên cứu đều ít quan tâm tới văn phong của các dạng văn bản thương mại mà chủ yếu đều nghiên cứu về tiếng Hàn thương mại trên bình diện rộng và mang tính chất thông thường.

Công trình nghiên cứu của Park Ji Won [9] có thể được coi là công trình đầu tiên phân tích đặc trưng của văn phong thương mại nhằm ứng dụng vào thực tế giáo dục tiếng Hàn thương mại. Các dạng văn phong được phân tích là các dạng thương xuất hiện trong "tình huống nghiệp vụ ở công sở", là các dạng cần thiết đối với người học. Tác giả đã lựa chọn các tình huống giao tiếp được người học lựa chọn có tần số yêu cầu cao dựa trên kết quả nghiên cứu của các công trình nghiên cứu trước đó. Tác giả đã phân tích những đặc trưng mang tính chất chiến lược về cấu tạo cũng như về ngôn ngữ của các đàm thoại tiêu biểu như về kỹ năng viết có viết fax và thư nghiệp vụ, về kỹ năng nói có phát biểu hội nghị. Tiếp đó, tác giả đã mục lục hóa những kết quả phân tích có thể ứng dụng vào giáo dục tiếng Hàn và đưa ra phương án giáo dục có thể mang lại hiệu quả cao.

Tác giả đã nghiên cứu đồng thời cả lĩnh vực ngôn ngữ và văn hóa trong đàm thoại thương mại, tìm hiểu yêu cầu thực tế của người học theo những đặc trưng của họ và nhấn mạnh việc cần thiết phải xác định rõ mục đích giáo dục và việc biên soạn giáo trình phù hợp với đối tượng giáo dục. Như vậy, có thể nói, đây là nghiên cứu đầu tiên đề cập tới đặc trưng của văn phong đàm thoại thương mại. Tuy nhiên,

do tác giả đồng thời nghiên cứu cả văn nói và văn viết trong đàm thoại thương mại nên khó có thể đi sâu vào nghiên cứu sâu vào từng lĩnh vực. Phần đề cập tới vấn đề nghiên cứu cũng rất giản lược và không đưa ra được những tài liệu thực tiễn để minh họa một cách đầy đủ nên nghiên cứu khó tránh khỏi những hạn chế nhất định.

3. Một vài nhận xét

Như trên đã phân tích, các nghiên cứu về giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp đã phát triển khá mạnh mẽ so với trước đó, nhưng vẫn còn khá nhỏ bé và chưa thể đáp ứng được nhu cầu rất lớn và cấp thiết của xã hội. Tuy vậy, các nghiên cứu trên đã đạt được khá nhiều thành công trong việc củng cố khá vững chắc cơ sở lý luận của giáo dục ngôn ngữ (cũng như giáo dục tiếng Hàn) vì mục đích nghề nghiệp, bắt đầu cụ thể hóa đối tượng nghiên cứu, không chỉ dừng lại ở đối tượng người học tiếng Hàn đang sinh sống tại Hàn mà đã bắt đầu quan tâm tới người học ở nước ngoài. Về mặt ứng dụng kết quả nghiên cứu cũng có những bước tiến mới, các nghiên cứu không chỉ dừng lại ở mức độ đưa ra những giải pháp đơn thuần mà đã dần dần đưa ra những nội dung giảng dạy khá chi tiết, các mô hình của một đơn nguyên khá hoàn chỉnh. Có thể đánh giá đó là những nghiên cứu đặt cơ sở khá vững chắc cho việc biên soạn giáo trình giảng dạy tiếng Hàn thương mại vì mục đích nghề nghiệp.

Bên cạnh đó, chúng tôi có thể tiếp thu được những bài học rút ra từ các công trình nghiên cứu trước đó và áp dụng khi tiến hành thực hiện các phương pháp và nội dung nghiên cứu của bản thân như sau.

Một là, do giáo dục tiếng Hàn ở nước ngoài vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu cấp thiết của xã hội nên rất cần đầu tư cho các nghiên cứu về giáo dục tiếng Hàn mục đích đặc biệt với đối tượng là các sinh viên người bản địa.

Hai là, không chỉ dừng lại ở việc sử dụng các kết quả nghiên cứu vào việc xây dựng

chương trình đào tạo hay biên soạn giáo trình, các nghiên cứu sau này cần kiểm thảo khả năng ứng dụng chương trình đào tạo vào thực tế giáo dục của nước bản địa.

Ba là, cần phải coi trọng đúng mức và tiến hành nghiêm túc trình tự của các giai đoạn điều tra, kiểm chứng độ tin cậy và thỏa đáng của công cụ điều tra, vận văn, ... Việc lựa chọn và đưa vào đối tượng điều tra tất cả những đối tượng liên quan với số lượng lớn sẽ đảm bảo độ tin cậy và tính khách quan cho kết quả điều tra cũng như kết quả cuối cùng của nghiên cứu.

Thông qua việc kiểm thảo các công trình nghiên cứu trước đó, chúng ta có thể đưa ra kết luận là thực tế vẫn còn đang thiếu những nghiên cứu vì mục đích xây dựng chương trình đào tạo tiếng Hàn thương mại vừa có tính thực tiễn vừa mang tính chuyên môn cao. Người học tiếng Hàn ở Việt Nam, sau khi tốt nghiệp Đại học thường đi làm ở các công ty có liên quan tới Hàn Quốc với tư cách là nhân viên sự vụ. Chính vì vậy, không chỉ đòi hỏi người học thông thạo về cả hai mặt giao tiếp khẩu ngữ và bút ngữ mà còn rất cần thiết sử dụng tiếng Hàn phù hợp với văn hóa Hàn nói chung và văn hóa doanh nghiệp Hàn nói riêng. Giáo dục tiếng Hàn ở các trường Đại học Việt Nam hiện nay đang tập trung vào mục đích giáo dục tiếng Hàn giao tiếp thông thường hoặc đang xây dựng các chương trình về biên dịch, phiên dịch ngược xuôi Hàn - Việt, Việt - Hàn vì mục đích nghề nghiệp. Tuy nhiên, nghiệp vụ liên quan tới soạn thảo văn bản ở các công ty chiếm một vị trí quan trọng và yêu cầu người học tiếp xúc với đa dạng loại văn bản. Công việc này không phải là nghiệp vụ biên dịch thông thường, nó đòi hỏi kỹ thuật soạn thảo theo đặc trưng của văn bản và tình huống giao tiếp. Việc soạn thảo và trao đổi thư từ, fax trong thực tế cũng không phải là nghiệp vụ đơn giản. Khi soạn thảo văn bản thương mại việc sử dụng các công cụ liên kết đặc trưng của văn bản, thuật ngữ chuyên môn, cấu trúc nội dung văn bản một cách chặt chẽ và lôgic, sử dụng kính ngữ một cách thích hợp, vận văn, ... không chỉ với sinh viên nước ngoài học tiếng Hàn mà ngay cả với người bản ngữ cũng không

phải là việc dễ dàng. Để thực hiện tốt nghiệp vụ chuyên môn này, các nhân viên cần được đào tạo theo một chương trình mang tính hệ thống và chuyên môn cao.

4. Xác định hướng và phạm vi nghiên cứu của đề tài

Trong nghiên cứu của mình, chúng tôi tìm hiểu thực trạng giáo dục và tình hình sử dụng tiếng Hàn trong thực tế. Thông qua đó, xác định nhu cầu đối với dạy viết văn bản tiếng Hàn thương mại là ở mức độ cần thiết nào, làm rõ nhận thức của sinh viên và nhân viên đối với các dạng bài tập soạn thảo văn bản thực tế. Nghiên cứu lấy kết quả điều tra thực tế làm cơ sở cho việc xây dựng chương trình đào tạo tiếng Hàn thương mại, căn cứ vào tình hình thực tế của giáo dục tiếng Hàn ở Việt Nam kiểm thảo khả năng ứng dụng chương trình đào tạo vào thực tế. Theo đó, nghiên cứu này có thể được coi là giai đoạn đặt cơ sở, nền tảng cho việc xây dựng chương trình giảng dạy của môn dạy viết văn bản tiếng Hàn thương mại. Vì thế, cần giải quyết năm vấn đề nghiên cứu nhằm khám phá nhận thức và yêu cầu của các nhóm đối tượng nghiên cứu cụ thể như sau.

Thứ nhất, độ chênh lệch giữa dạy viết văn bản tiếng Hàn và yêu cầu của thực tế xã hội đang ở mức độ nào?

Thứ hai, nhận thức của sinh viên và nhân viên về độ cần thiết và độ khó của các dạng bài tập soạn thảo văn bản thực tế có đồng nhất hay không?

Thứ ba, yêu cầu về xây dựng chương trình dạy viết văn bản tiếng Hàn thương mại của các nhóm đối tượng điều tra có như nhau không?

Thứ tư, điều kiện ứng dụng chương trình dạy viết văn bản tiếng Hàn thương mại đang ở tình trạng như thế nào? Có khả năng ứng dụng hay không?

Thứ năm, chương trình dạy viết văn bản tiếng Hàn sẽ phải xây dựng như thế nào?

Để trả lời cho câu hỏi thứ nhất, ngoài nhóm sinh viên, nhân viên công ty, nghiên cứu còn đưa vào nhóm quản lý doanh nghiệp và nhóm

nhà giáo dục vào đối tượng điều tra nhằm thu nhận những thông tin toàn diện và khách quan về thực tế giáo dục và sử dụng ngôn ngữ trong thực tế xã hội⁽⁷⁾.

Để tìm lời giải đáp cho vấn đề nghiên cứu thứ hai, người viết không chỉ tham khảo các công trình nghiên cứu trước đó và các tài liệu liên quan mà còn thông qua điều tra sơ bộ và điều tra dự bị để hình thành mục lục các bài tập soạn thảo văn bản. Tiếp đó, xác định độ chênh lệch trong nhận thức của các nhóm đối tượng nghiên cứu về các dạng bài tập thực tế đó.

Ở vấn đề nghiên cứu thứ ba, do nghiên cứu đặt mục tiêu vào việc rút ngắn khoảng cách giữa hiện trạng dạy viết văn bản tiếng Hàn thương mại và thực tế sử dụng ngôn ngữ nên đã sử dụng phiếu điều tra và phiếu câu hỏi phỏng vấn để tìm hiểu yêu cầu cụ thể của tất cả các nhóm đối tượng điều tra đối với việc xây dựng chương trình đào tạo. Ngoài ra, tác giả còn sử dụng kết quả phỏng vấn nhóm quản lý doanh nghiệp và nhóm các nhà giáo dục để xác định điều kiện và khả năng ứng dụng chương trình đào tạo vào thực tế.

Cuối cùng là việc tìm tòi và xây dựng phương án xây dựng chương trình đào tạo soạn thảo văn bản tiếng Hàn thương mại. Nghiên cứu sẽ đề cập tới các vấn đề cụ thể như sau: mục đích và mục tiêu của chương trình đào tạo là gì? Để dạy viết văn bản tiếng Hàn thương mại, cần đưa vào chương trình các dạng bài tập thực tế nào? Các bài tập thực tế đó được sắp xếp như thế nào? Giáo trình dạy viết văn bản tiếng Hàn thương mại sẽ được biên soạn như thế nào? Các đơn nguyên của giáo trình sẽ được cấu thành như thế nào? Sẽ vận dụng phương pháp dạy viết trong soạn thảo văn bản như thế nào? Kiểm tra đánh giá trong soạn thảo văn bản sẽ có những điểm khác biệt nào so với kiểm tra đánh giá kỹ năng viết thông thường? Nếu có khác biệt thì khác ở những điểm nào?

⁽⁷⁾ Nhà giáo dục là khái niệm bao gồm cả giảng viên tiếng Hàn và nhà quản lý cơ quan giáo dục. Các nhà quản lý doanh nghiệp bao gồm cả các giám đốc công ty và những người trực tiếp quản lý nhân viên sử dụng tiếng Hàn.

Như đã đề cập ở phần trên, chúng ta có thể xác định rõ một điều là không chỉ là hạn chế của các công trình nghiên cứu, trong thực tế giáo dục ở Việt Nam và những nước có giáo dục tiếng Hàn, thậm chí ở Hàn Quốc, giáo dục tiếng Hàn thương mại vẫn chưa nhận được sự quan tâm đầy đủ. Trước tình hình số sinh viên Đại học chuyên ngành tiếng Hàn ở nước ngoài ngày càng tăng, có thể khẳng định là những nghiên cứu về lĩnh vực này là vô cùng cần thiết và cấp bách. Cho dù việc xây dựng chương trình đào tạo môn dạy viết văn bản tiếng Hàn thương mại thời kì đầu có thể còn nhiều thiếu sót nhưng là việc cần nhanh chóng tiến hành, không thể trì hoãn thêm được nữa. Để tạo cơ sở cho việc tìm lời giải cho các vấn đề nghiên cứu nêu trên, ở bài viết sau, người viết sẽ đi sâu tìm hiểu và hệ thống cơ sở lý luận của vấn đề nghiên cứu.

Tài liệu tham khảo

- [1] Sim Min Hy, *Phương án xây dựng giáo trình tiếng Hàn thương mại vì học sinh Trung Quốc*, Trường Đại học Han Yang, Viện sau đại học Giáo dục, Luận văn thạc sĩ, 2007 (tiếng Hàn).
- [2] Kim Jin Sook, *Phân tích yêu cầu người học theo đơn vị bài tập nhằm xây dựng chương trình giáo dục tiếng Hàn vì mục đích đặc thù: Đối tượng là người học tiếng Hàn đang làm việc ở các công ty*, Trường Đại học Yonsei, Viện sau đại học Giáo dục, Luận văn thạc sĩ, 2003 (tiếng Hàn).
- [3] Lee My Hye, *Nghiên cứu giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp: Kiểm thảo hiện trạng giáo dục và xây dựng chương trình tiếng Hàn thương mại*, *Tạp chí Giáo dục tiếng Hàn*, quyển 14, số 2 (2003) 227 (tiếng Hàn).
- [4] Jung Myong Sook, *Nghiên cứu thiết kế nội dung giảng dạy tiếng Hàn thương mại*, *Tạp chí Giáo dục tiếng Hàn*, quyển 14 số 2 (2003) 403 (tiếng Hàn).
- [5] Kim Bo Kyoung, *Nghiên cứu chương trình giáo dục tiếng Hàn thương mại*, Trường Đại học Korea Viện sau đại học Giáo dục, Luận văn thạc sĩ, 2003 (tiếng Hàn).
- [6] Jang Hyang Shil, *Nghiên cứu dạy viết cho sinh viên chuyên ngành tiếng Hàn Đại học Trung Quốc: Lựa chọn tài liệu giảng dạy nhằm thiết kế nội dung giảng*

- day, *Tạp chí Học hội Ejung ngôn ngữ*, số 32 (2006) 325 (tiếng Hàn).
- [7] Kwak Soo Jun, *Nghiên cứu xây dựng giáo trình tiếng Hàn vì mục đích thương mại cho người học trình độ trung cấp*, Trường Đại học Seon mun, Viện sau đại học Giáo dục, Luận văn thạc sĩ, 2006 (tiếng Hàn).
- [8] Ha Jae Seon, *Nghiên cứu xây dựng mô hình giáo trình tiếng Hàn vì mục đích thương mại, đối tượng là học sinh người Nhật*, Trường Đại học Sang myeong, Viện sau đại học Giáo dục, Luận văn thạc sĩ, 2006 (tiếng Hàn).
- [9] Park Ji Won, *Nghiên cứu phân tích đàm thoại vì mục đích giáo dục tiếng Hàn thương mại, Học hội giáo dục tiếng Hàn quốc tế, Hội thảo mùa thu 2005 (lần thứ 24), Kì yếu hội nghị Giáo dục tiếng Hàn Quốc tế, Seoul, 2005 (tiếng Hàn).*

Survey of research project on Korean education for occupational purposes

Hoang Thi Yen

*Department of Oriental Language and Culture, College of Foreign Languages,
Vietnam National University, Hanoi, Pham Van Dong Street, Cau Giay, Hanoi, Vietnam*

Report is the result of first research, set the foundation for researches under the following topic: 'Investigating needs analysis and application for development of business Korean occupation: focusing on business documents writing) of author.

Based on survey results of research on Korean language education for the occupational purpose of, the author makes general comments about the content and researching method of works, confirmed the importance and the emergency of the research, identifying research direction and specific researching methods to the topic.

Keywords: Needs analysis, business documents, Korean language education for the occupational purpose.